

ΣΧΕΔΙΟ ΝΟΜΟΥ ΤΟΥ ΥΠΟΥΡΓΕΙΟΥ ΕΣΩΤΕΡΙΚΩΝ

«Εκλογή των μελών του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και άλλες διατάξεις»

ΚΕΙΜΕΝΟ ΝΟΜΟΥ

Άρθρο 1

Εκλογή μελών του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου

1. Η εκλογή των μελών του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου στις έδρες που κάθε φορά αναλογούν στην Ελλάδα, διενεργείται με άμεση, καθολική και μυστική ψηφοφορία από τους πολίτες που έχουν το δικαίωμα του εκλέγειν, σύμφωνα με τις διατάξεις των άρθρων 4, 5 και 6 του π.δ. 26/2012 «Κωδικοποίηση σ' ενιαίο κείμενο των διατάξεων της νομοθεσίας για την εκλογή βουλευτών (Α'57)». Το δικαίωμα του εκλέγειν έχουν και οι πολίτες των λοιπών κρατών μελών της Ευρωπαϊκής Ένωσης κατά τα οριζόμενα στον ν.2196/1994 (Α'41).
Η άσκηση του εκλογικού δικαιώματος είναι υποχρεωτική.
2. Για την εκλογή αυτών, ολόκληρη η ελληνική επικράτεια αποτελεί μία ενιαία εκλογική περιφέρεια.
3. Η ημέρα και η διάρκεια διεξαγωγής της ψηφοφορίας ορίζεται κάθε φορά με προεδρικό διάταγμα, που εκδίδεται με πρόταση του Πρωθυπουργού και του Υπουργού Εσωτερικών τριάντα τουλάχιστον ημέρες πριν από την καθοριζόμενη για την ψηφοφορία.

Άρθρο 2

Εκλόγιμοι. Κωλύματα εκλογιμότητας και ασυμβίβαστα

1. Εκλόγιμοι για το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο είναι όσοι έχουν το δικαίωμα του εκλέγεσθαι σύμφωνα με τις διατάξεις του άρθρου 55 παρ.1 του Συντάγματος και

του άρθρου 29 του π.δ. 26/2012. Επίσης, εκλόγιμοι στο Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο είναι και οι πολίτες των λοιπών κρατών μελών της Ευρωπαϊκής Ένωσης κατά τα οριζόμενα στο ν. 2196/1994 (Α΄ 41), όπως αυτός τροποποιήθηκε με το ν. 4244/2014 (Α΄ 60).

2. Οι διατάξεις του άρθρου 56 του Συντάγματος και των παραγράφων 1 έως 4 του άρθρου 30 του π.δ. 26/2012 και της παραγράφου 1 του δέκατου πέμπτου άρθρου του ν.2196/1994 (Α΄41) για τα κωλύματα εκλογιμότητας των βουλευτών εφαρμόζονται και για την εκλογή των μελών του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου. Οι βουλευτές του Ελληνικού Κοινοβουλίου δεν μπορούν να ανακηρυχθούν υποψήφιοι ούτε να εκλεγούν μέλη του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου αν δεν παραιτηθούν πριν από την ανακήρυξή τους.
3. Εκτός από τα ασυμβίβαστα που αναφέρονται στο άρθρο 6 της Πράξης η οποία είναι προσαρτημένη στην απόφαση του Συμβουλίου των Ευρωπαϊκών Κοινοτήτων της 20^{ης} Σεπτεμβρίου 1976, όπως αυτή τροποποιήθηκε με την απόφαση του Συμβουλίου της 25^{ης} Ιουνίου 2002 και της 23^{ης} Σεπτεμβρίου 2002 (2002/772/EK, Ευρατόμ) που κυρώθηκε με το ν.3216/2003 (Α΄312), έχουν εφαρμογή εν προκειμένω και οι διατάξεις του άρθρου 57 του Συντάγματος περί των ασυμβιβάστων των βουλευτών.
4. Μέλος του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου που στερήθηκε κάποιο από τα προσόντα εκλογιμότητας της παραγράφου 1 του παρόντος άρθρου εκπίπτει αυτοδικαίως του αξιώματός του.

Άρθρο 3

Πρόταση υποψηφίων

Κατάρτιση και ανακήρυξη συνδυασμών

1. Δικαίωμα υποβολής πρότασης υποψηφίων έχουν μόνο τα κόμματα ή οι συνασπισμοί συνεργαζομένων κομμάτων. Στους συνασπισμούς συνεργαζόμενων κομμάτων μπορούν να συμμετέχουν και πολιτικές κινήσεις που δεν αποτελούν πολιτικό κόμμα.

Οι διατάξεις των παραγράφων 1, 2, 3 και 5 του άρθρου 37 και του άρθρου 38 του π.δ. 26/2012 περί του ονόματος και εμβλήματος των κομμάτων και περί της διαφωνίας για τη χρήση ονόματος ή εμβλήματος αυτών, εφαρμόζονται αναλόγως και εν προκειμένω.

Οι κατά τις ανωτέρω διατάξεις δηλώσεις των κομμάτων ή των συνασπισμών συνεργαζομένων κομμάτων επιδίδονται στον Υπουργό Εσωτερικών και τον Εισαγγελέα του Αρείου Πάγου.

2. Οι υποψήφιοι συμμετέχουν στην εκλογή σε συνδυασμό, ο οποίος καταρτίζεται από το κόμμα ή το συνασπισμό συνεργαζομένων κομμάτων που τους προτείνει, σύμφωνα με τα οριζόμενα στην επόμενη παράγραφο.

Κανένας υποψήφιος δεν μπορεί να μετέχει σε περισσότερους από έναν συνδυασμούς.

3. Η πρόταση κάθε κόμματος ή συνασπισμού συνεργαζομένων κομμάτων, που αποτελεί τον συνδυασμό του κόμματος ή του συνασπισμού συνεργαζομένων κομμάτων περιλαμβάνει υποψηφίους, των οποίων ο αριθμός δεν μπορεί να υπερβαίνει το διπλάσιο του αριθμού των συνολικά εκλεγόμενων, κάθε φορά, κατά την παρ.1 του άρθρου 1 του παρόντος νόμου, μελών στο Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο. Η πρόταση αναγράφει το όνομα, επώνυμο, πατρώνυμο, την ιδιότητα και την ακριβή διεύθυνση κατοικίας του προτεινόμενου και συνοδεύεται από έγγραφη αποδοχή και υπεύθυνη δήλωση αυτού, που γίνονται και με ειδική συμβολαιογραφική πληρεξουσιότητα.

Για την ανακήρυξη των εκλογικών συνδυασμών κομμάτων ή συνασπισμού συνεργαζόμενων κομμάτων, ο αριθμός των υποψηφίων από κάθε φύλο, πρέπει να ανέρχεται σε ποσοστό τουλάχιστον ίσο με το 1/3 του συνολικού αριθμού των υποψηφίων τους, αντιστοίχως. Τυχόν δεκαδικός αριθμός στρογγυλοποιείται στην επόμενη ακέραιη μονάδα, εφόσον το κλάσμα είναι ίσο με μισό της μονάδας και άνω.

Με την ανωτέρω δήλωση, ο υποψήφιος δηλώνει ότι: α) δεν αποδέχθηκε τη συμμετοχή του ως υποψηφίου σε συνδυασμό – πρόταση άλλου κόμματος ή συνασπισμού συνεργαζομένων κομμάτων β) είναι εγγεγραμμένος στο μητρώο αρρένων ή το δημοτολόγιο δήμου του κράτους, μνημονεύοντας το όνομα του δήμου, το έτος γέννησης, καθώς και την ημερομηνία για την περίπτωση κατά

την οποία απαιτείται αυτή σύμφωνα με την παρ. 2 του άρθρου 29 του π.δ. 26/2012 γ) δεν έχει στερηθεί το δικαίωμα του εκλέγειν δ) δεν συντρέχουν στο πρόσωπό του τα κωλύματα εκλογιμότητας του άρθρου 2 του παρόντος και ε) δεν έχει ανειλημμένη υποχρέωση παραμονής στην υπηρεσία για ορισμένο χρόνο, προκειμένου περί πολιτικών υπαλλήλων και στρατιωτικών εν γένει, κατά την ισχύουσα νομοθεσία. Όποιος υποβάλλει ψευδή δήλωση υπόκειται στις ποινές της παρ.3 του άρθρου 117 του π.δ. 26/2012.

Για κάθε υποψήφιο επισυνάπτεται γραμματίο Δημόσιας Οικονομικής Υπηρεσίας για κατάθεση χρηματικού ποσού εκατόν πενήντα ευρώ (150,00 €). Το χρηματικό αυτό ποσό αποτελεί έσοδο του τακτικού προϋπολογισμού και είναι δυνατό να αυξομειώνεται με κοινή απόφαση των Υπουργών Εσωτερικών και Οικονομικών.

4. Οι υποψήφιοι αναγράφονται στο ψηφοδέλτιο του κόμματος ή του συνασπισμού συνεργαζομένων κομμάτων κατά αλφαβητική σειρά του επωνύμου τους.
5. Στην πρόταση κάθε συνδυασμού επισυνάπτεται γραμματίο Δημόσιας Οικονομικής Υπηρεσίας για την κατάθεση χρηματικού ποσού τριών χιλιάδων ευρώ (3.000,00 €), η έλλειψη του οποίου καθιστά την πρόταση απαράδεκτη. Το ποσό αυτό επιστρέφεται στα κόμματα ή τους συνασπισμούς συνεργαζομένων κομμάτων, των οποίων οι συνδυασμοί έλαβαν ποσοστό τρία τοις εκατό (3%) τουλάχιστον του συνόλου των εγκύρων ψηφοδελτίων σε ολόκληρη την επικράτεια ή μία τουλάχιστον έδρα μέλους του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου.
6. Η έλλειψη της αποδοχής ή της υπεύθυνης δήλωσης του προτεινόμενου ή της υπογραφής του ή του πληρεξουσίου του ή του γραμματίου, καθώς και η έλλειψη οποιουδήποτε από τα οριζόμενα στην παράγραφο 3 του παρόντος άρθρου οριζόμενα στοιχεία της υπεύθυνης δήλωσης του προτεινόμενου, συνεπάγεται τη μη ανακήρυξη του ως υποψηφίου από το αρμόδιο δικαστήριο.
7. Κατά τα λοιπά εφαρμόζονται οι διατάξεις των παραγράφων 4, 5 και 7 του άρθρου 34 του π.δ. 26/2012.
8. Τη δέκατη τέταρτη ημέρα πριν από την ημέρα της ψηφοφορίας, το Α' Τμήμα του Αρείου Πάγου ανακηρύσσει σε δημόσια συνεδρίαση τους υποψηφίους που προτάθηκαν νόμιμα κατά συνδυασμούς, όπως αυτοί δηλώθηκαν σύμφωνα με την παράγραφο 4 του άρθρου αυτού, με ανάλογη εφαρμογή των άρθρων 35 και 36 του π.δ. 26/2012.

Οι ανακηρυχθέντες υποψήφιοι ανακοινώνονται αμέσως στο Υπουργείο Εσωτερικών, το οποίο προβαίνει αμελλητί στην έκδοση προκήρυξης, στην οποία περιλαμβάνονται τα στοιχεία της απόφασης ανακήρυξης. Η προκήρυξη κοινοποιείται αμέσως στους Αντιπεριφερειάρχες, οι οποίοι είναι υποχρεωμένοι να τη δημοσιεύσουν κατά ανάλογη εφαρμογή των διατάξεων του άρθρου 39 του π.δ.26/2012.

Άρθρο 4

Ψηφοδέλτια - Σταυροί προτίμησης

1. Κάθε συνδυασμός είναι υποχρεωμένος να εκτυπώσει δικό του ψηφοδέλτιο, σε ορθογώνιο σχήμα, ομοιόμορφο για όλη την επικράτεια, σε χαρτί που χορηγείται στα κόμματα ή τους συνασπισμούς συνεργαζομένων κομμάτων σύμφωνα με το άρθρο 3 του παρόντος.

Η απόχρωση του χαρτιού και οι διαστάσεις των ψηφοδελτίων και των εκλογικών φακέλων, καθώς και η ποσότητα του χορηγούμενου χαρτιού και κάθε άλλη αναγκαία εν προκειμένω λεπτομέρεια, ορίζονται με αποφάσεις του Υπουργού Εσωτερικών.

Κατά τα λοιπά εφαρμόζονται ανάλογα οι διατάξεις της παραγράφου 3 του άρθρου 70, του άρθρου 71, των παραγράφων 2, 6 και 10 του άρθρου 72 και του άρθρου 73 του π.δ. 26/2012. Στα ψηφοδέλτια δύναται να αναγράφονται πριν από το έμβλημα και το όνομα του συνδυασμού του κόμματος ή του συνασπισμού συνεργαζόμενων κομμάτων, το έμβλημα και το όνομα του ευρωπαϊκού πολιτικού κόμματος με το οποίο κάθε συνδυασμός συνδέεται. Στα ψηφοδέλτια συνδυασμού συνασπισμού κομμάτων, στα οποία συμμετέχουν και πολιτικές κινήσεις, αναγράφονται οριζόντια από το άνω μέρος της μίας μακρότερης πλευράς τους και προς την άλλη σε διαδοχικές ξεχωριστές σειρές το έμβλημα και το όνομα του συνασπισμού. Μετά την προσωυμία του συνασπισμού, δύναται να αναγράφονται σε διαδοχικές ξεχωριστές σειρές ή και παραπλεύρως, τα εμβλήματα και τα ονόματα κομμάτων ή πολιτικών κινήσεων που αποτελούν το συνασπισμό. Στη συνέχεια αναγράφονται τα ονόματα όλων των υποψηφίων του

συνδυασμού, καθένα χωριστά, κατά τη σειρά που αναφέρονται στην απόφαση για την ανακήρυξη του συνδυασμού και με τα ονοματεπωνυμικά στοιχεία που αναφέρονται στην απόφαση αυτή, από τα οποία προτάσσεται το επώνυμο.

Ο εκλογέας μπορεί να εκφράσει την προτίμησή του υπέρ τεσσάρων (4), κατ' ανώτατο όριο, υποψηφίων του συνδυασμού, σημειώνοντας στο ψηφοδέλτιο, δίπλα στο όνομα καθενός από αυτούς, σταυρό προτίμησης.

Ψηφοδέλτιο συνδυασμού με περισσότερους από τέσσερις σταυρούς προτίμησης, προσμετράται υπέρ του συνδυασμού ως έγκυρο, χωρίς να λαμβάνεται υπόψη κανένας σταυρός προτίμησης.

2. Εάν κατά την ψηφοφορία ανακύψει έλλειψη των, κατά τα ανωτέρω, έντυπων ψηφοδελτίων, επιτρέπεται η χρησιμοποίηση μη έντυπων ψηφοδελτίων, της ίδιας απόχρωσης με τα έντυπα, υπό τις προϋποθέσεις και τα οριζόμενα περί λευκών ψηφοδελτίων στο άρθρο 74 του π.δ. 26/2012.

Στο μη έντυπο ψηφοδέλτιο ο εκλογέας αναγράφει με το χέρι του το όνομα του συνδυασμού της προτίμησής του καθώς και το ονοματεπώνυμο μέχρι και τεσσάρων (4) υποψηφίων της προτίμησής του από τον ίδιο συνδυασμό, με ανάλογη εφαρμογή των διατάξεων των παραγράφων 4 και 5 του άρθρου 74 του π.δ. 26/2012.

3. Για τους φακέλους, μέσα στους οποίους τοποθετούνται τα ψηφοδέλτια, εφαρμόζονται αναλόγως οι διατάξεις του άρθρου 75 του π.δ. 26/2012.
4. Οι διατάξεις του άρθρου 76 του π.δ. 26/2012 για την ακυρότητα των ψηφοδελτίων εφαρμόζονται αναλόγως και εν προκειμένω.

Άρθρο 5

Ψηφοφορία, διαλογή ψήφων και κατάρτιση πινάκων αποτελεσμάτων από τα Πρωτοδικεία

1. Η ψηφοφορία διενεργείται ταυτόχρονα σε ολόκληρη την επικράτεια κατά εκλογικά τμήματα και κατά τις ισχύουσες για την εκλογή των βουλευτών

περιφέρειες, με βάση τους εκλογικούς καταλόγους που ισχύουν για την εκλογή των βουλευτών, καθώς και τους κατά το άρθρο 27 του π.δ. 26/2012 καταρτιζόμενους ειδικούς εκλογικούς καταλόγους.

2. Κατά τη ψηφοφορία κάθε συνδυασμός και κάθε υποψήφιος δικαιούται να διορίζει από έναν αντιπρόσωπο με τον αναπληρωτή του σε κάθε εκλογικό τμήμα. Κάθε συνδυασμός και κάθε υποψήφιος μπορεί, επίσης, να διορίζει από έναν πληρεξούσιο σε κάθε μία από τις αναφερόμενες στην προηγούμενη παράγραφο εκλογικές περιφέρειες. Ο διορισμός των αντιπροσώπων και των πληρεξουσίων γίνεται με ανάλογη εφαρμογή των άρθρων 40 και 41 του π.δ. 26/2012.
3. Οι διατάξεις των άρθρων 50 παράγραφος 1 για την ημέρα της ψηφοφορίας, 51 για τα εκλογικά τμήματα, 52 για τα καταστήματα ψηφοφορίας, 53 εκλογείς στρατιωτικούς κλπ, της παρ.1 του άρθρου 27 του π.δ. 26/2012, 54 για την ψηφοφορία των ανδρών φρουράς, 55 για τον προσδιορισμό των εκλογικών τμημάτων και καταστημάτων ψηφοφορίας, 56 για τη δημοσίευση προγράμματος ψηφοφορίας, 57 για την προετοιμασία του καταστήματος ψηφοφορίας, 58 για το διορισμό εφορευτικών επιτροπών, 59 για τα κωλύματα διορισμού μελών εφορευτικών επιτροπών, 60 για την αναπλήρωση μελών εφορευτικών επιτροπών, 61 για τα καθήκοντα εφορευτικών επιτροπών, 62 για την ψηφοφορία μελών εφορευτικών επιτροπών, 63 για τον γραμματέα εφορευτικής επιτροπής, 64 για τους διερμηνείς τουρκικής γλώσσας, 65 για τη σφραγίδα εφορευτικών επιτροπών, 66 για τους αντιπροσώπους της δικαστικής αρχής και τα καθήκοντα αυτών, 67 για τον έφορο των αντιπροσώπων δικαστικής αρχής, 68 για το διορισμό των αντιπροσώπων δικαστικής αρχής και των εφόρων αυτών, 69 για τη ψηφοφορία αντιπροσώπων δικαστικής αρχής, εφόρων αυτών και κρατουμένων, 77 για λοιπές διατάξεις περί ψηφοδελτίων, 78 για την παραλαβή καταστήματος και εκλογικών ειδών από την εφορευτική επιτροπή, 79 για τη σφράγιση της κάλπης, 80 για το πρακτικό παραλαβής, 81 για την έναρξη της ψηφοφορίας, 82 για την προσέλευση ψηφοφόρων, 83 για τον τρόπο ψηφοφορίας, 84 για το πρωτόκολλο ψηφοφορίας, 85 για τις ενστάσεις κατά τη διάρκεια της ψηφοφορίας, 86 για την τήρηση της τάξης κατά την ψηφοφορία, 87 για τις απαγορεύσεις, 88 για την παρουσία υποψηφίων και

αντιπροσώπων αυτών, 89 για την περάτωση της ψηφοφορίας, 90 για το άνοιγμα της κάλπης και την αρίθμηση των φακέλων, 91 για τη διαλογή των ψήφων, 92 για τη διακοπή της διαλογής, 93 για το πέρας της διαλογής και 94 για τη διαβίβαση των αποτελεσμάτων στο πρωτοδικείο του π.δ. 26/2012, όπως ισχύουν κάθε φορά, εφαρμόζονται αναλόγως και εν προκειμένω.

4. Το υλικό της ψηφοφορίας περικλείεται σε σάκο, ο οποίος φέρει εξωτερικώς ειδικό γνώρισμα οριζόμενο με απόφαση του Υπουργού των Εσωτερικών. Κατά τα λοιπά εφαρμόζονται αναλόγως οι διατάξεις του άρθρου 94 του π.δ. 26/2012.
5. Επίσης εφαρμόζονται αναλόγως οι διατάξεις των παραγράφων 1, 2, 4, 5 και 8 του άρθρου 98 του π.δ. 26/2012 που αφορούν στη συγκέντρωση και κατάταξη των αποτελεσμάτων της εκλογής και την κατάρτιση των σχετικών πινάκων από τα πρωτοδικεία. Ο Πρόεδρος του Πρωτοδικείου αποστέλλει αμέσως επικυρωμένο αντίγραφο του ανωτέρω πίνακα των αποτελεσμάτων στον Υπουργό Εσωτερικών για την κατανομή των εδρών από την Ανώτατη Εφορευτική Επιτροπή, καθώς και στον Πρόεδρο του Πρωτοδικείου Αθηνών, προκειμένου να καταρτίσει συγκεντρωτικό πίνακα αποτελεσμάτων για όλη την επικράτεια, με ανάλογη εφαρμογή των διατάξεων των παραγράφων 2 και 4 του άρθρου 98 του ανωτέρω διατάγματος και να προβεί στην ανακήρυξη των εκλεγέντων.

Άρθρο 6

Γενικό αποτέλεσμα ψηφοφορίας

Κατανομή εδρών

1. Η Ανώτατη Εφορευτική Επιτροπή του άρθρου 101 του π.δ. 26/2012, που εδρεύει στο Υπουργείο Εσωτερικών, με βάση τους, κατά το προηγούμενο άρθρο, πίνακες των πρωτοδικείων, καταρτίζει τον γενικό οριστικό πίνακα των αποτελεσμάτων της ψηφοφορίας σε όλη την επικράτεια και με βάση τα αποτελέσματα αυτά προβαίνει στην κατανομή των εδρών των μελών του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου μεταξύ των συνδυασμών των κομμάτων και των

συνασπισμών συνεργαζομένων κομμάτων που μετείχαν στην εκλογή, κατά τα οριζόμενα στις επόμενες παραγράφους.

2. Η κατά την προηγούμενη παράγραφο κατανομή ενεργείται αναλογικά με την εκλογική δύναμη σε όλη την επικράτεια των συνδυασμών που μετέχουν σε αυτήν.

Για το σκοπό αυτό αθροίζεται το σύνολο των έγκυρων ψηφοδελτίων, τα οποία έλαβαν σε όλη την επικράτεια όλοι οι συνδυασμοί που συμμετείχαν στην εκλογή, το άθροισμα δε αυτό διαιρείται με το συνολικό αριθμό των εδρών του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου που κάθε φορά αναλογούν στην Ελλάδα.

Το πηλίκο που προκύπτει από τη διαίρεση, παραλειπομένου του κλάσματος, αποτελεί το εκλογικό μέτρο της πρώτης φάσης της κατανομής, με το οποίο διαιρείται ολόκληρη η εκλογική δύναμη σε όλη την επικράτεια του κάθε συνδυασμού, δηλαδή το σύνολο των εγκύρων ψηφοδελτίων που έλαβε αυτός, σε κάθε δε συνδυασμό περιέρχονται τόσες έδρες από την πρώτη φάση της κατανομής όσες φορές το εκλογικό μέτρο περιέχεται στην εκλογική δύναμη αυτού.

3. Η κατανομή συνεχίζεται σε δεύτερη φάση, κατά την οποία αθροίζεται το σύνολο των αχρησιμοποίητων υπόλοιπων εκλογικής δύναμης όλων των συνδυασμών μετά την κατανομή της προηγούμενης παραγράφου, το άθροισμα δε που προκύπτει διαιρείται με τον αριθμό των αδιάθετων, μετά την κατά την προηγούμενη παράγραφο κατανομή, εδρών, αυξημένο κατά ένα.

Το πηλίκο που προκύπτει από τη διαίρεση, παραλειπομένου του κλάσματος, αποτελεί το εκλογικό μέτρο της δεύτερης φάσης της κατανομής με το οποίο διαιρείται το αχρησιμοποίητο υπόλοιπο εκλογικής δύναμης κάθε συνδυασμού, σε κάθε δε συνδυασμό περιέρχονται από τη δεύτερη αυτή φάση της κατανομής τόσες έδρες όσες φορές το εκλογικό μέτρο περιέχεται στην αχρησιμοποίητη εκλογική δύναμη αυτού.

Εάν το άθροισμα των εδρών που παραχωρούνται κατά τα ανωτέρω στους συνδυασμούς, είναι μεγαλύτερο από τον αριθμό των εδρών που πρέπει να κατανεμηθούν κατά τη δεύτερη αυτή φάση, η πλεονάζουσα έδρα αφαιρείται από το συνδυασμό που έχει το μικρότερο υπόλοιπο εκλογικής δύναμης. Σε

περίπτωση ίσου αριθμού υπολοίπων ψήφων ενεργείται κλήρωση και η έδρα αφαιρείται από το συνδυασμό που δεν ευνοήθηκε από την κλήρωση.

Σε περίπτωση που η εκλογική δύναμη συνδυασμού είναι μικρότερη από το εκλογικό μέτρο της πρώτης φάσης της κατανομής που προέκυψε σύμφωνα με το τρίτο εδάφιο της προηγούμενης παραγράφου, ως αχρησιμοποίητη εκλογική δύναμη που μεταφέρεται στη δεύτερη φάση της κατανομής, θεωρείται το σύνολο των εγκύρων ψήφων σε όλη την επικράτεια του συνδυασμού αυτού.

4. Οι έδρες που παραμένουν αδιάθετες, μετά την κατά την προηγούμενη παράγραφο κατανομή, παραχωρούνται ανά μία και μέχρις εξαντλήσεώς τους στους συνδυασμούς που έχουν το μεγαλύτερο κατά σειρά, μετά την πρώτη φάση, αχρησιμοποίητο υπόλοιπο εκλογικής δύναμης και αρχή γίνεται από τους συνδυασμούς οι οποίοι δεν χρησιμοποίησαν το υπόλοιπο αυτό για κατάληψη έδρας από τη δεύτερη φάση. Οι τυχόν αδιάθετες έδρες από την εφαρμογή του προηγούμενου εδαφίου παραχωρούνται ανά μια στους συνδυασμούς με το μεγαλύτερο κατά σειρά μετά την πρώτη φάση αχρησιμοποίητο υπόλοιπο εκλογικής δύναμης. Σε περίπτωση δε ίσου αριθμού υπολοίπων ψήφων, ενεργείται κλήρωση και η έδρα παραχωρείται στο συνδυασμό που ευνοήθηκε από την κλήρωση.

Ως αχρησιμοποίητη εν προκειμένω εκλογική δύναμη θεωρείται και ολόκληρη η εκλογική δύναμη συνδυασμού η οποία υπολειπόταν του εκλογικού μέτρου τόσο της πρώτης φάσης της κατανομής όσο και της δεύτερης.

5. Κόμμα ή συνασπισμός συνεργαζόμενων κομμάτων που δεν συγκέντρωσε ποσοστό εγκύρων ψηφοδελτίων τουλάχιστον ίσο με το τρία τοις εκατό (3%) του συνόλου των εγκύρων ψηφοδελτίων, που έλαβαν σε ολόκληρη την επικράτεια τα κόμματα και οι συνασπισμοί συνεργαζόμενων κομμάτων, δεν δικαιούται έδρα μέλους στο Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο.

Άρθρο 7

Ανακήρυξη και γνωστοποίηση εκλεγέντων μελών

Πλήρωση κενουμένων εδρών

1. Οι έδρες των μελών του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου που περιέρχονται, σύμφωνα με το προηγούμενο άρθρο, σε κάθε συνδυασμό, καταλαμβάνονται από τους υποψήφιους αυτού, κατά τη σειρά των σταυρών προτίμησης που έλαβε καθένας από αυτούς.
2. Η ανακήρυξη των μελών του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου που εκλέγονται και των αναπληρωματικών τους γίνεται με ανάλογη εφαρμογή των διατάξεων της παραγράφου 5 και του πρώτου εδαφίου της παραγράφου 6 του άρθρου 3, του προτελευταίου εδαφίου της παραγράφου 3 του άρθρου 98 και της παραγράφου 4 του άρθρου 103 του π.δ. 26/2012.
3. Η απόφαση του κατά τα ανωτέρω αρμοδίου Πρωτοδικείου Αθηνών για την ανακήρυξη των εκλεγέντων μελών κοινοποιείται με επιμέλεια του οικείου εισαγγελέα προς όλους τους υποψήφιους, αποστέλλεται δε το συντομότερο στο Υπουργείο Εσωτερικών, το οποίο στη συνέχεια ανακοινώνει το περιεχόμενο αυτής στο Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο και στη Βουλή των Ελλήνων.
4. Οι έδρες των μελών του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου που, για οποιοδήποτε λόγο, μένουν κενές, καταλαμβάνονται από τους ανακηρυχθέντες αναπληρωματικούς του ίδιου συνδυασμού κατά τη σειρά της ανακήρυξής τους.
5. Σε περίπτωση που δεν υπάρχουν ή εξαντλήθηκε ο αριθμός των, κατά την προηγούμενη παράγραφο, αναπληρωματικών μελών, διενεργείται αναπληρωματική εκλογή, κατά την οποία εφαρμόζονται αναλόγως όλες οι διατάξεις του παρόντος νόμου. Κατά την αναπληρωματική αυτή εκλογή οι κατά το άρθρο 3 του παρόντος συνδυασμοί περιέχουν αριθμό υποψηφίων μέχρι το τριπλάσιο των κενών εδρών.
6. Έδρες μελών του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου, που κενώθηκαν μέσα στο τελευταίο έτος της περιόδου του Κοινοβουλίου αυτού, δεν πληρούνται με αναπληρωματική εκλογή, εφόσον ο αριθμός των κενών εδρών δεν υπερβαίνει το ένα τέταρτο του όλου αριθμού των εδρών που κάθε φορά αναλογούν στην Ελλάδα.

Άρθρο 8

Ενστάσεις κατά του κύρους των εκλογών

Επανάληψη ψηφοφορίας

1. Το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο επαληθεύει την εκλογή των μελών του και αποφαίνεται για τις αμφισβητήσεις – ενστάσεις, οι οποίες τυχόν θα εγερθούν με βάση τις διατάξεις της Πράξης της προσαρτημένης στην απόφαση του Συμβουλίου των Ευρωπαϊκών Κοινοτήτων, της 20^{ης} Σεπτεμβρίου 1976, για την εκλογή των αντιπροσώπων στη Συνέλευση με άμεση καθολική ψηφοφορία, όπως αυτή τροποποιήθηκε με την απόφαση του Συμβουλίου της 25^{ης} Ιουνίου 2002 και της 23^{ης} Σεπτεμβρίου 2002.
2. Κάθε άλλη ένσταση που τυχόν ασκηθεί κατά του κύρους των, κατά τον παρόντα νόμο, εκλογών, η οποία αναφέρεται είτε σε εκλογικές παραβάσεις σχετικά με τη διενέργεια αυτών είτε σε έλλειψη των νομίμων προσόντων, εκδικάζεται από το κατά το άρθρο 100 του Συντάγματος Ανώτατο Ειδικό Δικαστήριο, με ανάλογη εφαρμογή των διατάξεων του νόμου 345/1976 «περί κυρώσεως του Κώδικος του κατά το άρθρον 100 του Συντάγματος Ανωτάτου Ειδικού Δικαστηρίου», οι οποίες αφορούν στον έλεγχο και την εκδίκαση των βουλευτικών εκλογών.
Ένσταση δικαιούνται να ασκήσουν τα κόμματα ή οι συνασπισμοί κομμάτων που προτείνουν τους συνδυασμούς, κάθε υποψήφιος που ανακηρύχθηκε κατά την εκλογή αυτή, καθώς και κάθε εκλογέας εγγεγραμμένος στους εκλογικούς καταλόγους.
Ως προς τους λόγους ένστασης εφαρμόζονται αναλόγως οι διατάξεις του άρθρου 126 του π.δ. 26/2012.
3. Σε περίπτωση ακύρωσης εκλογής για παράβαση των διατάξεων του νόμου και γενικά για πλημμέλειες, η ψηφοφορία επαναλαμβάνεται στα τμήματα που ακυρώθηκε η εκλογή, μέσα σε ένα μήνα από τη δημοσίευση της σχετικής απόφασης του Ανωτάτου Ειδικού Δικαστηρίου, με βάση τους εκλογικούς καταλόγους που χρησιμοποιήθηκαν κατά την αρχική ψηφοφορία. Κατά την επανάληψη της ψηφοφορίας για το λόγο αυτό δεν επιτρέπεται πρόταση και ανακήρυξη νέων υποψηφίων.

Με απόφαση του Υπουργού Εσωτερικών ορίζεται η ημέρα διενέργειας της επαναληπτικής ψηφοφορίας και κάθε άλλη αναγκαία λεπτομέρεια.

4. Εάν σε κάποιο εκλογικό τμήμα η ψηφοφορία δεν διενεργήθηκε για οποιοδήποτε λόγο, αυτή διεξάγεται την επόμενη Κυριακή, με την έκδοση, για τον σκοπό αυτόν, προγράμματος ψηφοφορίας της οικείας δημοτικής αρχής.
5. Η εκλογή μέλους στο Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο, η οποία επήλθε ύστερα από ακύρωση από το κατά το άρθρο 100 του Συντάγματος Ανώτατο Ειδικό Δικαστήριο, θεωρείται ότι έγινε από την ημέρα της διενέργειας των γενικών εκλογών των μελών αυτών.
6. Αν επαναληφθεί η ψηφοφορία σε κάποια εκλογικά τμήματα για παράβαση των διατάξεων του νόμου ή για πλημμέλειες γενικά, το νέο αποτέλεσμα δεν ασκεί καμία επιρροή στο σύνολο των ψήφων των κομμάτων ή των συνασπισμών κομμάτων και στο ποσοστό τους σε όλη την επικράτεια, όπως αυτό καθορίστηκε από την Ανώτατη Εφορευτική Επιτροπή του άρθρου 101 του π.δ.26/2012.

Άρθρο 9

Εφαρμογή διατάξεων εκλογικής νομοθεσίας

1. Οι διατάξεις της εκλογικής νομοθεσίας (π.δ. 26/2012) που αφορούν: α) τη μη ενέργεια προσωπικής κράτησης (άρθρο 105) β) τις επιδόσεις και ατέλειες (άρθρο 107), γ) τις αποζημιώσεις των αντιπροσώπων της δικαστικής αρχής κ.λπ. (άρθρο 108) δ) τον υπολογισμό προθεσμιών (άρθρο 128) ε) την προμήθεια εκλογικών ειδών (άρθρο 130) και στ) τη συγκρότηση ειδικών συνεργειών από υπαλλήλους κ.λπ. για την αντιμετώπιση των εκτάκτων αναγκών κατά την προπαρασκευή και διενέργεια των εκλογών, την καταβολή ειδικών αποζημιώσεων (άρθρα 25 και 131), εφαρμόζονται αναλόγως και κατά την εκλογή των μελών του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου. Επίσης εφαρμόζονται αναλόγως και οι πειθαρχικές, ποινικές και δικονομικές διατάξεις της νομοθεσίας αυτής.

Με απόφαση του Υπουργού Εσωτερικών μπορούν να τεθούν σε εφαρμογή και οι διατάξεις του άρθρου 106 της ανωτέρω εκλογικής νομοθεσίας για την ανάκληση και απαγόρευση κανονικών αδειών.

2. Σε περίπτωση τροποποίησης, συμπλήρωσης ή αντικατάστασης εν μέρει ή συνολικά των διατάξεων της εκλογικής νομοθεσίας για τα θέματα για τα οποία ο παρών νόμος παραπέμπει σε αυτές για ανάλογη εφαρμογή, θα ισχύουν οι διατάξεις αυτές όπως τροποποιήθηκαν ή συμπληρώθηκαν ή αντικαταστάθηκαν.
3. Εφόσον η διενέργεια των, κατά το παρόντα νόμο, εκλογών συμπέσει με την ημέρα διενέργειας των γενικών βουλευτικών εκλογών που προβλέπονται από τις διατάξεις των άρθρων 51 και 53 του Συντάγματος, η ψηφοφορία για την εκλογή των μελών του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου θα διεξαχθεί στα ίδια εκλογικά τμήματα και καταστήματα ψηφοφορίας, τα οποία θα ορισθούν για την ψηφοφορία των βουλευτικών εκλογών και ενώπιον του ίδιου αντιπροσώπου της δικαστικής αρχής και των ίδιων λοιπών μελών των εφορευτικών επιτροπών, οι οποίοι μπορούν, για την αντιμετώπιση των αναγκών της ψηφοφορίας αυτής, να αναθέτουν καθήκοντα γραμματέα αυτών σε δημόσιο ή δημοτικό ή υπάλληλο νομικού προσώπου δημοσίου δικαίου, ο οποίος υποχρεούται να εκπληρώσει αυτά ή σε ένα εκλογέα.

Σε περίπτωση που δεν επαρκούν τα πρόσωπα που, κατά τις διατάξεις της παρ.3 του άρθρου 68 του π.δ. 26/2012, διορίζονται ως αντιπρόσωποι της δικαστικής αρχής, η οποία διαπιστώνεται από το Α' Τμήμα του Αρείου Πάγου, μπορούν να διορίζονται ως δικαστικοί αντιπρόσωποι και οι μόνιμοι δημόσιοι πολιτικοί υπάλληλοι ή μόνιμοι υπάλληλοι της Περιφέρειας, που είναι πτυχιούχοι Νομικής με βαθμό τουλάχιστον Γ' ή πτυχιούχοι άλλων σχολών που κατέχουν θέση προϊσταμένου τουλάχιστον τμήματος. Οι μόνιμοι δημόσιοι πολιτικοί υπάλληλοι που μπορούν να διοριστούν ως αντιπρόσωποι της δικαστικής αρχής, περιλαμβάνονται σε ονομαστικές καταστάσεις που συντάσσονται από τους Αντιπεριφερειάρχες, οι οποίες, με μέριμνα του Υπουργείου Εσωτερικών, αποστέλλονται στην Εισαγγελία του Αρείου Πάγου μέσα στην προβλεπόμενη από το τελευταίο εδάφιο της παρ. 6 του άρθρου 68 του π.δ. 26/2012 προθεσμία.

Σε περίπτωση διενέργειας των ανωτέρω δύο εκλογών την ίδια ημέρα για την εκλογή των μελών του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου, θα χρησιμοποιηθούν χωριστές κάλπες, οι οποίες θα φέρουν διακριτικό γνώρισμα. Το διακριτικό αυτό γνώρισμα και κάθε άλλη λεπτομέρεια που αφορά στο μέγεθος, το σχήμα κ.λπ. των καλπών, καθώς και όλα τα λοιπά θέματα που ανακύπτουν από την ταυτόχρονη διενέργεια των δύο εκλογών, ρυθμίζονται με απόφαση του Υπουργού Εσωτερικών.

Σε περίπτωση ταυτόχρονης διενέργειας γενικών βουλευτικών εκλογών και εκλογών για την ανάδειξη των μελών του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου, η απόχρωση των ψηφοδελτίων και των αντίστοιχων φακέλων πρέπει να είναι εμφανώς διαφορετική.

5. Εκτός από τις περιπτώσεις στις οποίες με τον παρόντα νόμο γίνεται ρητή παραπομπή σε διατάξεις του π.δ.26/2012, οι λοιπές διατάξεις αυτού εφαρμόζονται συμπληρωματικά και για την εκλογή των μελών του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου, για όσα θέματα δεν ρυθμίζονται από τον παρόντα νόμο.

Άρθρο 10

Δικαιώματα μελών του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου

Τα μέλη του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου δικαιούνται όλων των ατελειών και απαλλαγών που αναφέρονται στα ταχυδρομικά τέλη, την τηλεφωνική επικοινωνία και την ελεύθερη μετακίνηση στο εσωτερικό, που προβλέπονται για τους Έλληνες βουλευτές.

Άρθρο 11

Καθορισμός εκλογικής χρηματοδότησης

Το δεύτερο εδάφιο της παραγράφου 4β του άρθρου 1 του ν.3023/2002 (Α' 146) αντικαθίσταται ως εξής:

«Η απόφαση εκδίδεται το πρώτο τρίμηνο του έτους κατά το οποίο λήγει η βουλευτική περίοδος ή του έτους διεξαγωγής εκλογών για την ανάδειξη των μελών του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και δημοσιεύεται στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως».

Άρθρο 12

Κατανομή εκλογικής χρηματοδότησης

Η περίπτωση α' της παραγράφου 2 του άρθρου 3 του ν. 3023/2002 αντικαθίσταται ως εξής:

«Σε περίπτωση διενέργειας βουλευτικών εκλογών ποσοστό πενήντα τοις εκατό (50%) καταβάλλεται στα κόμματα και τους συνασπισμούς που εμπίπτουν στην περίπτωση α' της παραγράφου 2 του άρθρου 2 και ποσοστό δέκα τοις εκατό (10%) καταβάλλεται στα πολιτικά κόμματα και τους συνασπισμούς από τους συνδυασμούς των οποίων έχουν εκλεγεί μέλη στο Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο. Σε περίπτωση διενέργειας εκλογών για την ανάδειξη των μελών του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου, ποσοστό 50% καταβάλλεται στα κόμματα και τους συνασπισμούς που εμπίπτουν στην περ. β της παρ. 2 του άρθρου 2 και ποσοστό 10% καταβάλλεται στα πολιτικά κόμματα και τους συνασπισμούς με βουλευτές εκλεγμένους στις τελευταίες βουλευτικές εκλογές. Η κατανομή στα δικαιούχα πολιτικά κόμματα και τους συνασπισμούς γίνεται σύμφωνα με όσα ορίζονται στην παρ. 3 του παρόντος άρθρου, με βάση τον αριθμό των έγκυρων ψηφοδελτίων που συγκέντρωσαν κατά περίπτωση στις τελευταίες γενικές βουλευτικές εκλογές ή εκλογές για την ανάδειξη των μελών του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου».

Άρθρο 13

Απαγορεύσεις για τους υποψήφιους ευρωβουλευτές κατά την προεκλογική περίοδο

Οι περιπτώσεις α' και β' της παραγράφου 2 του άρθρου 12 του ν.3023/2002 αντικαθίστανται ως ακολούθως:

α. Σε κάθε ραδιοφωνικό ή τηλεοπτικό σταθμό εθνικής εμβέλειας, επιτρέπεται η εμφάνιση του υποψήφιου βουλευτή, κατά τη διάρκεια της προεκλογικής περιόδου, μόνο μία φορά. Αντιστοίχως για κάθε υποψήφιο μέλος στο Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο, είναι επιτρεπτές μέχρι δύο εμφανίσεις.

β. Σε κάθε ραδιοφωνικό ή τηλεοπτικό σταθμό τοπικής ή περιφερειακής εμβέλειας, επιτρέπεται η εμφάνιση του υποψήφιου βουλευτή, κατά τη διάρκεια της πιο πάνω περιόδου, μέχρι δύο φορές. Για τον υποψήφιο στις εκλογές για την ανάδειξη των μελών του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου, είναι επιτρεπτές κατά τη διάρκεια της προεκλογικής περιόδου, μέχρι 3 εμφανίσεις σε κάθε ραδιοφωνικό ή τηλεοπτικό σταθμό τοπικής ή περιφερειακής εμβέλειας, που εδρεύει στα διοικητικά όρια καθεμιάς από τις δεκατρις Περιφέρειες της Χώρας».

Άρθρο 14

Ανώτατο όριο δαπανών για τους υποψήφιους ευρωβουλευτές

Η παράγραφος 4 του άρθρου 14 του ν.3023/2002 αντικαθίσταται ως ακολούθως:

«Το ανώτατο επιτρεπόμενο όριο εκλογικών δαπανών για κάθε υποψήφιο βουλευτή επικρατείας στις βουλευτικές εκλογές, καθορίζεται στο ύψος που ισχύει κάθε φορά για τους υποψήφιους βουλευτές της Α' Εκλογικής Περιφέρειας Αθηνών, ενώ το ανώτατο επιτρεπόμενο όριο εκλογικών δαπανών για κάθε υποψήφιο στις εκλογές για την ανάδειξη των μελών του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου, καθορίζεται στο ποσό των 135.000 ευρώ, ποσό που αντιστοιχεί για τους υποψήφιους βουλευτές στη μεγαλύτερη εκλογική περιφέρεια της χώρας».

Άρθρο 15

Σύνθεση της Διακομματικής Επιτροπής Εκλογών

Το άρθρο 28 του ν.3023/2002 αντικαθίσταται ως ακολούθως:

1. Με απόφαση του Υπουργού Εσωτερικών που εκδίδεται εντός τριών (3) ημερών από την προκήρυξη γενικών βουλευτικών εκλογών και δημοσιεύεται στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως, συγκροτείται Διακομματική Επιτροπή Εκλογών, στην οποία μετέχει ο παραπάνω Υπουργός ως πρόεδρος, ένας εκπρόσωπος κάθε κόμματος ή συνασπισμού, που εκπροσωπείται στη Βουλή που διαλύθηκε, καθώς και ένας εκπρόσωπος κάθε κόμματος ή συνασπισμού που έχει εκλέξει μέλη στο Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο και που δεν εκπροσωπείται στη Βουλή. Έργο της Επιτροπής είναι η υποβολή προτάσεων για την ορθή εφαρμογή των διατάξεων του παρόντος νόμου.
2. Στη Διακομματική Επιτροπή Εκλογών που συγκροτείται σύμφωνα με την παράγραφο 1, συμμετέχουν εκπρόσωποι κομμάτων και συνασπισμών που δεν εκπροσωπούνταν στη Βουλή που διαλύθηκε, εφόσον έχουν καταρτίσει πλήρεις συνδυασμούς, τουλάχιστον, στο 70% των εκλογικών περιφερειών της χώρας. Για την εφαρμογή του προηγούμενου εδαφίου, δεν λαμβάνεται υπόψη η προσαύξηση του αριθμού των υποψηφίων του συνδυασμού ανά εκλογική περιφέρεια, κατά τα οριζόμενα στις διατάξεις της παρ.6 του άρθρου 34 του π.δ.26/2012. Η σχετική απόφαση του Υπουργού Εσωτερικών εκδίδεται εντός τριών (3) ημερών από την ανακήρυξη των συνδυασμών.
3. Για το έτος κατά το οποίο λήγει η βουλευτική περίοδος, η Διακομματική Επιτροπή Εκλογών συγκροτείται εντός του πρώτου διμήνου τούτου και απαρτίζεται από έναν εκπρόσωπο κάθε κόμματος ή συνασπισμού που αντιπροσωπεύεται στη Βουλή καθώς και από έναν εκπρόσωπο κάθε κόμματος ή συνασπισμού που έχει εκλέξει μέλη στο Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο, εφόσον δεν εκπροσωπείται στη Βουλή.
4. Κατά το έτος διεξαγωγής των εκλογών για την ανάδειξη των μελών του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου, η Διακομματική Επιτροπή Εκλογών συγκροτείται εντός του πρώτου τριμήνου και σ' αυτή μετέχει ο Υπουργός Εσωτερικών ως Πρόεδρος και απαρτίζεται από έναν εκπρόσωπο κάθε κόμματος ή συνασπισμού που έχει εκλέξει μέλη στο Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο και από έναν εκπρόσωπο κάθε κόμματος ή συνασπισμού που εκπροσωπείται στη Βουλή εφόσον δεν έχει εκλέξει μέλη στο Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο. Έργο της Επιτροπής είναι η υποβολή προτάσεων για την ορθή εφαρμογή των διατάξεων του παρόντος νόμου.

5. Στη Διακομματική Επιτροπή Εκλογών που συγκροτείται για τις εκλογές του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου, συμμετέχουν μετά την ανακήρυξή τους από το αρμόδιο δικαστήριο και εκπρόσωποι κομμάτων και συνασπισμών που δεν εκπροσωπούνται ούτε στη Βουλή ούτε στο Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο. Στην περίπτωση αυτή η σχετική απόφαση του Υπουργού εκδίδεται εντός τριών (3) ημερών από την ανακήρυξη των συνδυασμών.

6. Αν ένα ή περισσότερα κόμματα ή συνδυασμοί κομμάτων δεν υποδείξουν τον εκπρόσωπό τους εντός δύο ημερών από τη λήψη του σχετικού ερωτήματος, η Διακομματική Επιτροπή Εκλογών για τις βουλευτικές εκλογές ή τις εκλογές για την ανάδειξη των μελών του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου, μπορεί να συγκροτηθεί ή να συμπληρωθεί χωρίς τη συμμετοχή εκπροσώπου τους.

Άρθρο 16

Δημοσκοπήσεις

1. Από το εδάφιο α' της παραγράφου 1 του άρθρου 7 του Ν.3603/2007 απαλείφεται η φράση «των εκλογών για την ανάδειξη αντιπροσώπων στο Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο».

2. Μετά το εδάφιο β' της παραγράφου 1 του άρθρου 7 του Ν.3603/2007 προστίθενται εδάφια γ' και δ' ως εξής:

«γ. Μία (1) ημέρα πριν από τη διενέργεια των εκλογών για την ανάδειξη των μελών του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και έως την 19.00 ώρα της ημέρας της ψηφοφορίας, απαγορεύεται η δημοσιοποίηση δημοσκοπήσεων για την πρόθεση ψήφου των εκλογέων και η καθ' οιονδήποτε τρόπο μετάδοση αποτελεσμάτων των δημοσκοπήσεων, καθώς και η καθ' οιονδήποτε τρόπο μετάδοση και αναμετάδοση τους από τα μέσα ενημέρωσης, με οποιονδήποτε τρόπο και αν διανέμονται ή εκπέμπουν.

δ. Με την επιφύλαξη του προηγούμενου εδαφίου, μία (1) ημέρα πριν από τη διενέργεια των εκλογών για την ανάδειξη των μελών του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και μέχρι την 19.00 ώρα της ημέρας της ψηφοφορίας, απαγορεύεται στους δημόσιους και ιδιωτικούς ραδιοφωνικούς και τηλεοπτικούς σταθμούς ελεύθερης λήψης, στους φορείς παροχής συνδρομητικών ραδιοφωνικών και τηλεοπτικών υπηρεσιών, σε κάθε είδους εφημερίδα

και περιοδικό, καθώς και στα πολιτικά κόμματα και στους υποψηφίους, η καθ' οιονδήποτε τρόπο δημοσιοποίηση ή μετάδοση ή αναμετάδοση οποιασδήποτε έρευνας γνώμης, με οποιονδήποτε τρόπο και αν διενεργείται, σχετικά με τις πολιτικές τάσεις, απόψεις και προτιμήσεις της κοινής γνώμης, για πολιτικά κόμματα, πολιτικές θέσεις και πρόσωπα ή άλλα οικονομικά και κοινωνικά ζητήματα».

3. Η παράγραφος γ' του άρθρου 21 του ν.3202/2003 (Α' 284) αντικαθίσταται ως ακολούθως:

«γ. Μία (1) ημέρα πριν από τη διενέργεια των δημοτικών και περιφερειακών εκλογών και των τυχόν επαναληπτικών δημοτικών και περιφερειακών εκλογών και έως την 19.00 ώρα της ημέρας της ψηφοφορίας, απαγορεύεται η δημοσιοποίηση δημοσκοπήσεων για την πρόθεση ψήφου των εκλογέων και η καθ' οιονδήποτε τρόπο μετάδοση αποτελεσμάτων των δημοσκοπήσεων, καθώς και η καθ' οιονδήποτε τρόπο μετάδοση και αναμετάδοση τους από τα μέσα ενημέρωσης, με οποιονδήποτε τρόπο και αν διανέμονται ή εκπέμπουν.

Με την επιφύλαξη του προηγούμενου εδαφίου, μία (1) ημέρα πριν από τη διενέργεια των δημοτικών και περιφερειακών εκλογών και των τυχόν επαναληπτικών δημοτικών και περιφερειακών εκλογών και μέχρι την 19.00 ώρα της ημέρας της ψηφοφορίας, απαγορεύεται στους δημόσιους και ιδιωτικούς ραδιοφωνικούς και τηλεοπτικούς σταθμούς ελεύθερης λήψης, στους φορείς παροχής συνδρομητικών ραδιοφωνικών και τηλεοπτικών υπηρεσιών, σε κάθε είδους εφημερίδα και περιοδικό, καθώς και στους συνδυασμούς και στους υποψηφίους, η καθ' οιονδήποτε τρόπο δημοσιοποίηση ή μετάδοση ή αναμετάδοση οποιασδήποτε έρευνας γνώμης, με οποιονδήποτε τρόπο και αν διενεργείται, σχετικά με τις πολιτικές τάσεις, απόψεις και προτιμήσεις της κοινής γνώμης, για συνδυασμούς, πολιτικές θέσεις και πρόσωπα ή άλλα οικονομικά και κοινωνικά ζητήματα».

Άρθρο 17

**Διορισμός εποπτών εκλογών στις ελληνικές πρεσβευτικές και προξενικές αρχές
στα κράτη μέλη της ΕΕ**

Το τρίτο εδάφιο της παρ.1 του άρθρου 5 του ν.1427/1984 (Α΄40) αντικαθίσταται ως ακολούθως:

«Ο διορισμός τους γίνεται από το Α΄ Τμήμα του Άρειου Πάγου, ύστερα από κοινή απόφαση των Υπουργών Εσωτερικών και Εξωτερικών με την οποία καθορίζεται ο αριθμός των εποπτών κατά πρεσβευτική ή προξενική αρχή, οι προθεσμίες για το διορισμό και την άφιξη των εποπτών και των γραμματέων τους στην έδρα της οικείας αρχής, καθώς και κάθε άλλη αναγκαία λεπτομέρεια».

Άρθρο 18

Καταργούμενες διατάξεις

1. Το άρθρο 13 του ν. 1443/1984 (Α΄ 73) καταργείται.
2. Τα πρώτα δύο εδάφια της παρ.2 του άρθρου 5 του ν.1427/1984 καταργούνται
3. Από την έναρξη ισχύος του παρόντος νόμου, καταργείται ο ν.1180/1981 (Α΄ 188)

Άρθρο 19

Τελικές – Εξουσιοδοτικές και μεταβατικές διατάξεις

1. Η παράγραφος 3 του άρθρου 30 του ν.3023/2002 αντικαθίσταται ως ακολούθως:
«Οι διατάξεις των παραγράφων 1 και 2 του παρόντος άρθρου εφαρμόζονται ανάλογα στις εκλογές για την ανάδειξη των μελών του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου».
2. Στο άρθρο 31 του ν.3023/2002 προστίθεται παράγραφος 5 ως ακολούθως:
«5. Οι διατάξεις του παρόντος νόμου εφαρμόζονται ανάλογα στις εκλογές για την ανάδειξη των μελών του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου, για όσα θέματα δεν προβλέπεται ειδική ρύθμιση».
3. Για τις πρώτες μετά την έναρξη ισχύος του παρόντος νόμου εκλογές για την ανάδειξη των μελών στο Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο, η προθεσμία της παρ.4β του άρθρου 1 του ν.3023/2002 παρατείνεται μέχρι το πρώτο δεκαπενθήμερο του Απριλίου 2014. Ομοίως η προθεσμία της παραγράφου 4 του άρθρου 28 του ν. 3023/2002, όπως η διάταξη αυτή τροποποιείται με τον παρόντα νόμο, παρατείνεται μέχρι το πρώτο δεκαπενθήμερο του Απριλίου 2014.
4. Κατ' εξαίρεση του άρθρου 2 του παρόντος νόμου για την πρώτη εφαρμογή του δεν μπορούν να ανακηρυχθούν υποψήφιοι ούτε να εκλεγούν μέλη του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου, οπουδήποτε και αν υπηρέτησαν εντός της ελληνικής επικράτειας μέσα

στις τελευταίες τριάντα (30) ημέρες πριν από την ανακήρυξη των υποψηφίων για τις εκλογές του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου του Μαΐου 2014, τα πρόσωπα που αναφέρονται στην παράγραφο 3 του άρθρου 56 του Συντάγματος.

Άρθρο 20
Έναρξη ισχύος

Η ισχύς του παρόντος νόμου αρχίζει από τη δημοσίευσή του στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως, εκτός αν στις διατάξεις του ορίζεται διαφορετικά.

Αθήνα 21 Μαρτίου 2014

ΟΙ ΥΠΟΥΡΓΟΙ

Εξωτερικών

Εσωτερικών

Ευάγγελος Βενιζέλος

Ιωάννης Μιχελάκης

Οικονομικών

**Δικαιοσύνης Διαφάνειας &
Ανθρωπίνων Δικαιωμάτων**

Ιωάννης Στουρνάρας

Χαράλαμπος Αθανασίου